

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

MAZARIN

ALVORENS te sterven, beval Richelieu de koning, Lodewijk XIII, een diplomaat aan gevormd in zijn school. Deze diplomaat heette Giulio Mazzarini en hij droeg de titel van kardinaal. Alhoewel hij dus van geboorte Italiaan was, zou hij gedurende vele jaren de Franse belangen behartigen. Richelieu had er zich rekenschap van gegeven, dat alleen Mazarin bekwaam was zijn werk te voltooien en, zoals hij het zelf uitdrukte, « zijn werk naar de perfectie te leiden ».

1. - ZACHT EN GOEDHARTIG

MAZARIN genoot de sympathie niet van de Fransen en hij kreeg heel wat spotnamen. Nochtans had Mazarin niets van de barse, koule trots van Richelieu. Hij was zacht en goedhartig, hij nam zijn hoed af voor iedereen. Hij was hebzuchtig en hij loog, maar hij waakte met veel toewijding en handigheid over de belangen van het koninkrijk. In 1643 was Lodewijk XIV nog maar vijf jaar en zijn moeder, Anna van Oostenrijk, nam het regentschap waar. Zij was niet erg intelligent en ook niet energiek. Zij was dus gelukkig dat zij haar zware verantwoordelijkheid in de handen van Mazarin kon leggen. Frankrijk had gebeeft voor Richelieu. Tegen Mazarin kwam het land in opstand.

3. - BROUSSEL

MAZARIN moest nieuwe belastingen heffen, maar het Parijs Parlement weigerde het desbetreffende koninklijke decreet goed te keuren. Mazarin liet dan zijn grootste tegenstander in het Parlement, een zekere Broussel, aanhouden en toen zat de kat de koord op. Dat was de Parlementaire Fronde. In de stad werden barricades opgericht en het hof was verplicht Parijs te verlaten. Men zegt dat Lodewijk XIV toen besloot Parijs de rang van hoofdstad te ontnemen.

4. - DE POPULAIRE FRONDE

HET volk maakte kardinaal Mazarin het leven zuur. Eigenaardig genoeg werd de herrie in de straten zorgvuldig gesteund en onderhouden door hooggeplaatste personages. Men noemde hen de « kleine meesters ». Er waren o.m. Paul de Gondi, bisschop en toekomstig kardinaal van Retz; prins de Conti, ambitieus, dom en mismaakt; de grote Condé, overwinnaar van Rocroy en Lens. Deze grote heren waren heel erg jaloers op elkaar. Op zekere dag zag Condé, die Conti hartgrondig verwenste, een hansworst wandelen met een aap die kunstjes maakte. Condé boog diep voor het aapje en zei « Geegroet, Conti, generalissimus van de Fronde! »

2. - DE FRONDE

DE opstand werd de Fronde genoemd. Men vergeleek de vijanden van Mazarin anderdaad met de kwajongens uit die tijd, die met hun slinger stenen in de ruiten katapulteerden en de benen namen zodra de marechaussee kwam opdagen. Het begon met de spotliederen, de zogenaamde Mazarinades: « Een Frondewind blies hedenmorgen. Ik geloof dat hij buldert tegen Mazarin... »

5. - DE FRONDE VAN DE PRINSEN

Ook de dames mengden zich in het geschil: de hertogin van Chateaufort, gravin de Longueville, jonkvrouw de Montpensier, dochter van « mijnheer » Gaston van Orleans, die veel van Condé hield. Deze laatste zou door Turenne onder de muren van Parijs verslagen zijn indien « la Grande Mademoiselle » zoals men haar heette, de kanonnen van de Bastille niet op de koninklijke troepen had laten vuren. Condé werd aangehouden, later weer in vrijheid gesteld. Nauwelijks op zijn voeten stelde hij zich in dienst van Spanje!

(Wordt voortgezet.)